

Seepsula Oy
Sulantie 19
04300 Tuusula

Senkkerin luoteisosan louhinta ja maanvastaanotto, Tuusula

PERUSTELTU PÄÄTELMÄ

Perusteltu päätelmä on yhteysviranomaisen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tekemä perusteltu johtopäätös, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen, sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain nojalla (252/2017; jäljempänä YVA-laki).

HANKETIEDOT

Hankkeen nimi ja sijainti

Senkkerin luoteisosan louhinta ja maanvastaanotto, Tuusula

Hankkeesta vastaava on Seepsula Oy, ja arviointiselostuksen on laatinut toimeksiantona Ramboll Finland Oy.

Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Seepsula Oy:llä on Tuusulan Ruotsinkylässä Senkkerin maa-aineesalueella olemassa oleva kiviainestehdas. Nykyistä toimintaa on tarkoitus laajentaa luoteeseen suurentamalla maa-ainesten ottoaluetta ja rakentamalla suojavalli pilaantumattomista ylijäämämaista sekä louheesta tai kierrätysbetonista ja tiilestä uuden louhinta-alueen pohjoispuolelle. Hankealue sijoittuu lähelle Vantaan kaupungin rajaa. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan neljää vaihtoehtoa, sekä ns. 0-vaihtoehtoa, jossa hanketta ei toteuteta.

Suunniteltu maa-ainestenoton laajuus ja määrä on kaikissa tarkastelluissa vaihtoehtoissa sama. Tarkasteltavat vaihtoehdot on muodostettu

maantäyttöalueen laajuuden ja korkeuden, sekä läjitettävän materiaalin mukaisesti:

- Vaihtoehto 0 (VE0): hankealuetta ei louhita eikä sille sijoiteta ylijäämämaita.
- Vaihtoehto 1 (VE1): Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja matala täyttö kauttaaltaan (+90), ylijäämämaiden vastaanotto ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi.
- Vaihtoehto 2 (VE2): Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja korkea täyttö kauttaaltaan (+120), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi. 1/3 vallin pohjoisosan tukirakenteen louheesta korvataan betoni- ja tiilijätteestä prosessoidulla materiaalilla sekoittamatta louherakenteen kanssa.
- Vaihtoehto 3 (VE3): Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi sekä matala täyttö hankealueen pohjoisosassa (+90), ylijäämämaiden vastaanotto ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi. 1/3 vallin tukirakenteen louheesta korvataan betoni- ja tiilijätteellä sekoitettuna louhetukirankaan.
- Vaihtoehto 4 (VE4): Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi sekä korkea täyttö hankealueen pohjoisosassa (+120), ylijäämämaiden vastaanotto ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi.

Maanpinnan korkeus vaihtelee hankealueen eteläosan louhittavalla alueella välillä +50...+65 mmpy ja pohjoisosassa noin välillä +40...+50 mmpy. Louhintaa suunnitellaan kaikissa vaihtoehdoissa noin 17,3 hehtaarin kokoisella alueella tasolle +5 mmpy. Kiviainesta otetaan alueelta vuosittain enintään 2 000 000 k-m³ ja kokonaisuudessaan noin 8,3 miljoonaa m³. Irrotettavat louheet kuljetetaan Senkkerin alueella olemassa olevalle kiviainestehtaalle murskattavaksi, ja hankealueelle sijoitetaan tarvittaessa yksi liikuteltava murskain.

Kaikissa vaihtoehdoissa (VE1-VE4) ylijäämämaita otetaan vastaan maksimissaan 2 000 000 m³ vuodessa. Maa-ainekset alittavat haitta-ainepitoisuuksiltaan valtioneuvoston asetuksen 214/2007 alemmat ohjearvot, ja ne sijoitetaan suojavalliin. Kaikissa vaihtoehdoissa otetaan vastaan maita, joihin voi sisältyä riski vieraslajien esiintymisestä. Lisäksi otetaan vastaan pienempiä määriä kaivuumaita, jotka voivat sisältää betoni- ja tiilijätettä (enintään 50 000 m³ vuodessa) sekä hiekoitussepeleitä (enintään 150 000 m³ vuodessa). Vaihtoehdossa VE3 maa-aineskentällä toteutetaan myös purkubetonin- ja tiilen käsittelyä murskauskapasiteetilla 300 000 tonnia vuodessa. Suojavalliin ei ole tarkoitus sijoittaa sulfaattimaita tai ruoppausmassoja.

ASIAN VIREILLETULO

Hankkeesta vastaava Seepsula Oy on 5.10.2022 saattanut vireille ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (jäljempänä arviointimenettely) toimittamalla arviointiohjelman Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä ELY-keskus). Arviointiohjelma oli nähtävillä 10.10.-8.11.2022 ja yhteysviranomaisen antoi siitä lausuntonsa 8.12.2022.

Hankkeesta vastaava toimitti 5.7.2023 yhteysviranomaiselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (jäljempänä arviointiselostus) sen käsittelyä ja perustellun päätelmän antamista varten.

Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, jäljempänä YVA-laki) liitteen 1 hankeluettelon kohdan 2 b) perusteella: kiven, soran tai hiekan otto, kun otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa ja kohdan 11 b) perusteella: jätteiden käsittelylaitokset, joissa muuta kuin vaarallista jätettä sijoitetaan kaatopaikalle, joka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle.

ARVIointISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Yhteysviranomaisen tiedotti arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 17.7.-14.9.2023. Kuulutus ja arviointiselostus liitteineen julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla <http://www.ely-keskus.fi/kuulutukset/uusimaa> ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/SeepsulaSenkkerinluoteisosaYVA. Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty Tuusulan ja Vantaan kunnille julkaistavaksi niiden verkkosivuilla. Lisäksi arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu seuraavissa lehdissä 16.7.2023 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

- Vantaan Sanomat
- Keski-Uusimaa
- Hufvudstadsbladet

Arviointiselostukseen on voinut tutustua kuulemisaikana paperimuodossa seuraavissa paikoissa.

- Tuusulan kunta, Tuusinfo, Autoasemankatu 2, Tuusula
- Vantaan kaupunki, Vantaa-info, Tikkurila, Dixi, Ratatie 11, 2. krs, Vantaa

- Pasilan virastokeskus, Yhteisaula, Opastinsilta 12 A, 2. kerros, Itä-Pasila, Helsinki

Arviointiselostuksesta järjestettiin yleisötilaisuus etäyhteydellä 21.8.2023 klo 17:00-19:00.

ARVIOINTISELOSTUKSESTA ANNETUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiselostuksesta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiselostuksesta toimitettiin yhteysviranomaiselle 11 lausuntoa ja 7 mielipidettä.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielipiteet löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta

www.ymparisto.fi/SeepsulaSenkkerinluoteisosaYVA. Verkkosivuilla julkaistuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on poistettu henkilötiedoiksi katsotut tiedot.

Yhteenveto lausunnoista

Hankekuvaus ja vaihtoehdot

Lausunnoissa todetaan, että hankkeen vaihtoehdot ja toiminta-alueen rajaus on esitetty selkeästi. Selostuksesta saa hyvin käsityksen hankkeen teknisestä toteutuksesta. Leikkauskuvien käyttö olisi helpottanut täyttöalueen hahmottamista, etenkin niillä alueilla, joilla täyttö ulottuu louhinta-alueelle. Vaikutusarviot on tehty YVA-lain edellyttämille vaikutuksille. Todetaan kuitenkin myös, että samalla alueella on ollut ja on meneillään useita YVA- ja lupaprosesseja. Arviointiselostuksesta ei selkeästi käy ilmi toiminnan kytkeytyminen nykyiseen toimintaan ja muihin alueen suunnitelmiin. Tämä vaikeuttaa hankkeen kokonaiskuvan hahmottamista etenkin yhteisvaikutusten osalta.

Suojavallista mainitaan, että arviointiselostus on osittain puutteellinen, koska siinä ei ole riittävästi kuvattu, onko kyseessä jätteen hyödyntäminen vai loppusijoitus. Mainitaan, että nykyiset vallit on toteutettu kiviainesalueen pintamailla, eikä nykyisiin valleihin ole sijoitettu muualta tuotua ylijäämämaata. Selostukseen on kirjoitettu, että valli estää melun ja pölyn leviämistä pohjoiseen. Vallin jää tarve jää kuitenkin lausuntojen mukaan epäselväksi.

Liikenne

Liikenteen osalta lausunnoissa todetaan, että hankkeen aiheuttama raskaan liikenteen lisäys on suuri. Jatkossa tulee huomioida, että kehä IV toteutusaikataulu on epävarma. Liikenneturvallisuuteen tulee kiinnittää huomiota, myös mikäli ympäristön herkissä kohteissa tapahtuu muutoksia. Mainitaan, että liikenteen reittien ja liikenteen ajoittumisen suunnittelua tulee tehdä vaikutusten lieventämiseksi. Teiden osalta etenkin Myllykyläntie ja Lahelantie ovat herkkiä kohteita, mikäli raskaasta liikenteestä voi aiheutua vaikutuksia niiden rakenteelle. Todetaan, että raskaan liikenteen tulee ohjautua katuverkon sijaan seudullisen liikenteen väylille. Hankkeen liikenteellä voi olla merkittäviä vaikutuksia liikenneturvallisuuteen Tuusulan kunnan kouluverkon muuttuessa, jolloin liikenneturvallisuutta voi olla tarpeen tarkastella uudestaan.

Maisema

Lausuntojen mukaan maisemavaikutukset on esitetty kattavasti, ja hankkeen kielteiset vaikutukset on tunnistettu. Arviointiselostuksessa on tunnistettu hankkeen mittavat vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön. Todetaan, että kaikissa vaihtoehdoissa alava ja yhtenäinen viljelymaisema tullaan menettämään. Havainnekuva on tehty vain yhdestä suunnasta, useampi suunta olisi monipuolistanut arviota. Todetaan, että maisemavaikutusten pysyvyyden vuoksi vaikutus olisi tullut arvioida jopa suuremmaksi, vaihtoehdoissa VE1 ja VE3 suureksi kielteiseksi ja vaihtoehdoissa VE2 ja VE4 erittäin suureksi kielteiseksi. Arvioidaan myös, että alueen herkkyys on mahdollisesti suurempi kuin arviointiselostuksessa esitetty. Maisemavaikutusten lieventämisen todetaan olevan tarpeellista. Mainitaan, että maisemoinnin mahdollinen korkea kasvillisuus voi toisaalta myös lisätä varjostusvaikutuksia. Yhteisvaikutuksissa olisi tullut huomioida myös muut korkeat täyttöalueet, kuten esimerkiksi Massaholmin läjitysalue.

Melu, ilmanlaatu

Mainitaan, että Senkkerin nykyisellä kiviainesalueella tapahtuvasta porauksesta, räjäytyksistä, rikotuksesta, murskauksesta, kuormaamisesta ja kuljetuksesta sekä melu- ja suojavallien rakentamisesta aiheutuu meluvaikutuksia ympäristöön. Toiminnanharjoittaja toteuttaa meluntorjuntaa alueella esim. meluvaimennetulla porakalustolla ja murskauslaitteiston suojuuksilla. Nykyisen louhinnan ja murskauksen melupäästöt ovat lausuntojen mukaan toiminnanharjoittajan hallinnassa ja että nykyisestä toiminnasta valvontaviranomaiselle tehdyt meluvalitukset ovat viime vuosina liittyneet lähinnä meluvallien toteutuksen melutapahtumiin. Meluvallit sijaitsevat lähempänä häiriintyviä kohteita ja meluntorjunta on niiden osalta vaikeampaa. Arviointiselostuksessa esitetyn

vallin rakentaminen tulee lisäämään melupäästöjä pohjoiseen. Todetaan, että melumallinnuksessa on esitetty kattavasti melutilanne sekä yhteisvaikutukset hankkeen eri vaihtoehdoissa.

Vaihtoehtojen välillä ei lausuntojen mukaan ole eroa ilmanlaatuvaikutusten osalta. Pölyämisen vaikutukset on arvioitu vähäiseksi kielteiseksi ja pölyämiselle on esitetty lieventämiskeinoja. Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota liejun kulkeutumiseen toiminta-alueen ulkopuolelle.

Muistutetaan myös, että hankkeesta voi etenkin toiminnan alkuvaiheessa olla melun ja ilmanlaadun osalta haitallisia vaikutuksia terveyteen ja viihtyvyyteen, vaikka ohjearvot eivät ylittyisi. Terveysvaikutusten osalta mainitaan, että hankkeessa olisi perusteltua laatia pölyn leviämismallinnus.

Luonto

Lausunnoissa todetaan, että arviointiselostuksessa vaikutukset ekologiseen verkostoon on arvioitu puutteellisesti. Vaikutuksia viheryhteyteen on arvioitu lähinnä kaavamerkintöjen oikeusvaikutusten kautta, ja niitä tulee arvioida tarkemmin. Tuusulan osalta ei ole tunnistettu, että viheryhteys on esitetty Tuusulan yleiskaavan 2040 kaavaselostuksessa.

Hankealueella todetaan olevan metsäisenä alueena merkitystä osana harvoja Keski-Uudenmaan itä-länsisuuntaisia ekologisia yhteyksiä ja metsän poisto vaikuttaa kielteisesti tähän yhteyteen. Hankkeen kohdalla tulee arvioida, miten hankealueen metsä ja suojavallit toimivat ekologisena yhteytenä hankkeen aikana ja sen jälkeen. Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota maakunnalliselle ekologiselle verkostolle aiheutuvien vaikutusten lieventämiseen. Hankealueen läheisyydessä mainitaan myös olevan liito-oravalle tärkeitä alueita.

Lausuntojen mukaan viheryhteyden lisäksi jatkosuunnittelussa tulee huomioida Gungkärrin päihinäpensaslehto sekä mahdolliset vesilain mukaiset kohteet vaikutusalueella hankealueen ulkopuolella. Lisäksi tulee tarkkailla vieraslajien leviämistä.

Pohjavesi

Pohjavesien osalta mainitaan hyväksi, että tarkastelualueella on laajennettu ohjelmavaiheessa esitetystä. Kaivot mainitaan otetun huomioon asianmukaisesti.

Lausunnoissa todetaan, että toiminnasta voi olla arvioitua suurempia vaikutuksia pohjaveteen sekä Päijännetunneliin. Louhinta ulottuu huomattavan syvälle nykyisestä maanpinnasta. Vaihtoehdoissa, joissa täyttöalue ulottuu louhittavalle alueelle (VE1 ja VE2), täytökerroksen lopullinen paksuus on erittäin suuri. Muistutetaan, että myös puhtaiden

15.11.2023

pintamaiden käytöstä voi olla haitallisia vaikutuksia pohjaveden laadulle. Todetaan, että pohjaveden pinnan tasoa tullaan louhittavalla alueella alentamaan erittäin merkittävästi. Lausuntojen mukaan on todennäköisesti, että alimmalla louhintatasolla +5 vaikutukset eivät rajoitu ainoastaan hankealueen välittömään läheisyyteen.

Tarkkailun osalta huomautetaan, että nykyisen toiminnan perusteella arvioidut pohjavesivaikutukset eivät vastaa alemmalle tasolle ulottuvan louhinnan vaikutuksia. Lisäksi tuodaan esille, että arviointiselostuksen mukaan nykyinen pohjaveden tarkkailu ei kerro toiminnan vaikutuksista. Todetaan, että nämä asiat tulee ottaa huomioon tarkkailusuunnitelmaa laatiessa.

Pintavesi

Pintavesien osalta lausunnoissa toivotaan esitettävän hulevesirakenteet ja tarkkailupisteet myös kartalla. Todetaan, että olisi tullut arvioida tarkemmin työmaavesien vaikutuksia, ja etenkin kierrätysbetonin vaikutuksia veden pH:n muutokseen (VE2 ja VE3). Vastaavissa hankkeissa on havaittu pH-tason nousua pitkällä aikavälillä.

Maankäyttö

Lausunnoissa todetaan, että arviointiselostuksen mukaan hanke on osin yleiskaavojen mukainen. Tulevien korkeuserojen ja hankkeen aiheuttaman muutoksen pysyvyyden vuoksi hanke vaikuttaa maankäyttömahdollisuuksiin tulevaisuudessa. Nostetaan esiin maakuntakaavan sekä Vantaan ja Tuusulan yleiskaavojen liikenteen yhteistarve. Lisäksi nostetaan esille seudullinen metsäinen viheryhteys.

Yhteenveto mielipiteistä

Yksityishenkilöiden mielipiteiden mukaan Senkkerin maa-ainesalueen toiminnasta aiheutuu haitallisia vaikutuksia jo nykyään. Toiminnan laajenemiseen suhtaudutaan vaikutusalueen laajenemisen vuoksi kielteisesti. Todetaan myös, että joitain vaikutuksille herkkiä kohteita sijaitsee arviointiselostuksessa esitettyä lähempänä. Mielipiteissä mainitaan, että toimijan useat samanaikaiset eri lupaprosessit vaikeuttavat hankkeiden vaikutusten hahmottamista sekä lähiasukkaiden osallistumista. Mainitaan, että tästä YVA-menettelystä ei ole tiedotettu riittävästi. Toiminnasta sekä suunnitelmista toivotaan selkeämpää tiedotusta.

Finavia toteaa, että hanke sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoaseman kiitotien 15 lähestymislinjalla. Hankkeen toteutuksessa tulee huomioida, että lentoturvallisuudelle ei saa aiheutua kielteisiä vaikutuksia.

ARVIOINTISELOSTUKSEN RIITTÄVYYS JA LAATU SEKÄ LAATIJOIDEN PÄTEVYYS

Yhteysviranomaisen on tarkastanut arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun, ja toteaa tältä osin seuraavaa.

Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus täyttää YVA-lain (252/2017) 19 §:n ja YVA-asetuksen (277/2017) 4 §:n sisältövaatimukset ja se on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla. Arviointiselostus on laadittu ottaen huomioon hankkeen arviointiohjelma ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto. Hankkeesta vastaavalla on ollut käytettävissään riittävä asiantuntemus ympäristövaikutusten arvioinnin ja sen sisältämien erillisselvitysten toteuttamiseen.

Arviointiselostuksen perusteella on mahdollista muodostaa kokonaiskuva hankkeesta ja sen keskeisistä ympäristövaikutuksista. Hankkeen toteuttamisella on esitetty vaihtoehtoja ja selostuksessa on arvioitu riittävästi näiden vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia. Yhteisvaikutuksia Senkkerin ja Massaholmin maa-ainesalueiden toimintojen kanssa on arvioitu YVA-menettelyn kannalta riittävällä tarkkuudella.

Arvioinnissa on kuulemispalautteen sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun perusteella joitain puutteita, minkä vuoksi yhteysviranomaisen on päättynyt arviointiselostuksessa esitetystä vaikutusten merkittävyydestä eri johtopäätökseen joidenkin vaikutusten osalta.

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ

Arviointiselostuksen, kuulemispalautteen ja oman lisätarkastelunsa perusteella yhteysviranomaisen esittää perusteltuna päätelmänään Senkkerin luoteisosan louhinta ja maanvastaanotto -hankkeen merkittävistä vaikutuksista seuraavaa.

Hankekuvaus ja vaihtoehdot

Arviointiohjemasta annetussa lausunnossa yhteysviranomaisen on pyytänyt perustelemaan suojavallin rakentamisen tarvetta. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa ei kuitenkaan ole riittävällä tavalla esitetty tarvetta suunnitellun korkuiselle suojavallille. Tämän perusteella yhteysviranomaisen katsoo suojavallin ensisijaisena tarkoituksena olevan ylijäämämaiden loppusijoitus. Arviointiselostuksessa hankkeen toteuttamatta jättämisen (VE0) vaikutukset on arvioitu lähes kaikkien vaikutuskohteiden kohdalla merkityksettömiksi. Suojavallin ei siis ole arvioitu olevan tarpeellinen hankealueen nykyisten toimintojen vaikutusten lieventämiseksi. Yhteysviranomaisen katsoo, että suojavallin

toteuttaminen matalampana ja kapeampana lieventäisi hankkeen merkittäviä ympäristövaikutuksia huomattavasti.

Vaihtoehdoissa VE2 ja VE3 maankaatopaikan tukirakenteissa käytetään betoni- ja tiilijätettä. Tätä koskien yhteysviranomaisen toistaa arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa todetun. Mikäli kaatopaikan sisällä (esim. tukirakenteissa) käytetään muita jättemateriaaleja kuin pilaantumattomia maa- ja kiviaineksia, tai kaatopaikalle sijoitetaan muita kuin pilaantumattomia maa-ainejätteitä (esim. jätteen sekaisia maa-aineksia), tulkitaan se kaatopaikka-asetuksen soveltamisalaan kuuluvaksi vaarattoman tai pysyvän jätteen kaatopaikaksi, eikä kaatopaikka-asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle rajatuksi maankaatopaikaksi (paikka, jonne sijoitetaan vain pilaantumattomia maa-ainejätteitä). Hankkeessa tulee huomioida kaatopaikka-asetus ja sen toiminnalle asettamat vaatimukset mm. kaatopaikan sijainnin, suojausrakenteiden, vesienhallinnan ja tarkkailun osalta.

Hanketta on perusteltu Etelä- ja Länsi-Suomen jätesuunnitelman vuoteen 2020 tavoitteiden toteutumisella. Yhteysviranomaisen toteaa, että kyseinen jätesuunnitelma on vanhentunut. Alueellisista jätesuunnitelmista on luovuttu, eikä niitä enää laadita. Tällä hetkellä on voimassa valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2027.

Merkittävät vaikutukset ja niiden perustelut

Vaikutukset maaperään, kallioperään ja pohjaveteen

Hankkeen vaikutuksia maa- ja kallioperään on kuvattu ja arvioitu riittävästi.

Pohjavesivaikutusten osalta yhteysviranomaisen katsoo, että vaikutukset voivat olla arviointiselostuksessa esitettyä merkittävämmät. Syvälouhinnan vaikutusta pohjaveden virtauskuvaan ei ole arvioitu, sillä selostuksessa on tulkittu vain olemassa olevaa tarkkailutietoa nykyisen ottotason mukaisesti. Kaikissa toteutusvaihtoehdoissa louhinta ulotetaan tasolle +5, mutta toiminnasta aiheutuvan pohjaveden aleneman laajuutta ei ole arvioitu. Aleneman ajallista vaikutusta vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 ei ole tunnistettu, vaikka louhinta jatkuu vuosia. Vaihtoehdoissa VE3 ja VE4 pohjaveden pysyvän alentamisen vaikutus on arvioitu vähäiseksi kielteiseksi, mutta arviota ei ole perusteltu riittävästi.

Selostuksessa todetaan alueella olevan kallioruhjeita ja mainitaan pääruhjesuunnat. Ruhjeiden sijainnin esittäminen kartalla olisi mahdollistanut vaikutusalueiden tunnistamisen tunnistettavissa. Erityisesti mahdollinen hydraulinen yhteys Päijännetunnelin suuntaan edellyttää lisäselvitystä. Lisäksi louhinnan aiheuttaman värinän vaikutusta Päijännetunnelin rakenteisiin tulee tarkastella hankkeen jatkosuunnittelussa.

Vaikutuksen luontoarvoihin ja suojelualueisiin

Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeen vaikutusalueen Luontotyyppi-, kasvillisuus-, kirjoverkkoperhos- sekä liito-oravaselvitykset on tehty asianmukaisesti. Sen sijaan hanketta koskevassa viheryhteys selvityksessä (arviointiselostuksen liite 5) on puutteita, minkä vuoksi sen pohjalta arviointiselostuksessa tehdyt johtopäätökset ovat virheellisiä.

Selvityksen tarkasteluissa ja päätelmissä on tarpeen huomioida Vantaan yleiskaava 2020, joka on äskettäin saanut lainvoiman ja ohjaa osaltaan alueen maankäyttöä. Päätelmissä viitataan useasti ainoastaan maakuntakaavassa olevan viheryhteyden sijaintiin, vaikka sijainti on tarkentunut Vantaan osalta. Vantaan oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettua tarkentumista ei voi sivuuttaa viittaamalla mahdollisesti myöhemmin kaavatyon kautta tapahtuviin tarkennuksiin ja muutoksiin.

Tuusulan vanha ja uusi yleiskaava on laadittu eri lähtökohdista muun muassa maankäytön tehokkuuden osalta. Viheryhteys on osoitettu Tuusulan yleiskaavan (ei vielä lainvoimainen) selostuksessa. Tuusulan puolella yleiskaavassa alueelle on osoitettu pääosin maa- ja metsätalousaluetta, joka ei lähtökohtaisesti katkaise viheryhteyttä.

Vaikka Vantaan yleiskaavalla ei ole suoraa oikeusvaikutusta Tuusulan puolella niin sen perusteella ei voi tehdä päätelmää, että ”hankkeella ei voi katsoa olevan vaikutusta lausunnossa esiintuotun yhteyden katkeamisajatuksen”.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hanke uhkaa katkaista maakunnallisesti merkittävän viheryhteyden, mikä tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa. Lisäksi tulee huomioida yhteisvaikutukset Massaholmin maa-ainesalueen toteuttamisen kanssa. Riittävän leveän metsäisen yhteyden säilyminen alueen poikki tulee varmistaa Senkkerin ja Massaholmin toiminta-alueiden kokonaisvaltaisella suunnittelulla. Suojavallin tarkoituksenmukaista kokoa vaikutusten lieventämiseksi tulee tarkastella.

Maisema

Vaihtoehtojen VE 2 ja VE 4 mukaisen korkean suojavallin (+ 120 mmpy) maisemallinen vaikutus on suuri ja kielteinen, mikä on myös tunnistettu esitetystä arvioinnista. Maisemavaikutusten vuoksi näitä vaihtoehtoja ei vallin korkeuden osalta voida pitää toteutuskelpoisina. Myös matalammassa vallivaihtoehdoissa vaikutus maisemaan on kielteinen. Maisemallisten vaikutusten lieventämiseen ei juurikaan ole esitetty konkreettisia toimenpiteitä, mitä voi pitää puutteena arvioinnista. Suojavallin maisemointiin hankkeen loppuvaiheessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vaikutusten vähentämiseksi. Hankkeen

jatkosuunnittelussa tulee myös huomioida maisemaan kohdistuvat yhteisvaikutukset Massaholmin alueen toteuttamisen kanssa.

Yhteysviranomainen katsoo, että maisemavaikutusten osalta ensisijainen keino lieventää vaikutuksia olisi toteuttaa suojavalli nyt esitettyjä vaihtoehtoja matalampana. Tätä lieventämiskeinoa ei ole tunnistettu arviointiselostuksessa. Suojavallin tarkoituksenmukaista korkeutta tulee tarkastella hankkeen jatkosuunnittelussa huomioiden erityisesti syntyvien maisemavaikutusten vähentäminen.

Melu

Alueen toiminnasta aiheutuvia melutasoja on tarkasteltu mallintamalla melun leviämistä ja meluntorjuntavaihtoehtoja hankkeen eri vaiheissa. Kuten selostuksessa sanotaan, ovat eri toteutusvaihtoehdot ympäristömelun syntymisen ja leviämisen kannalta hyvin samankaltaisia, joten eri vaihtoehtojen väliset erot eivät vaadi esitettyä laajempaa tai monipuolisempaa tarkastelua. Arvioinnissa on tarkasteltu myös eri toimintojen yhteisvaikutuksia alueen ympäristön melutasoon. Tehtyjä selvityksiä voidaan pitää riittävinä.

Meluselvityksen tulosten perusteella hankkeesta ja alueen muista toiminnoista aiheutuva melu ei esitetyllä meluntorjunnalla ylitä ohje-/raja-arvoja häiriintyvissä kohteissa. Melun leviäminen nykyistä laajemmalle ja meluavien toimintojen pitkäkestoisuus lisäävät kuitenkin melusta aiheutuvaa haittaa lähiympäristössä asuville. Tästä syystä muutoksen suuruudeksi arvioitu kohtalainen muutos vaikuttaa oikealta.

Meluselvityksen perusteella seulonta sekä rikotus ja murskaus louhinnan läheisyydessä nostavat melutasoja alueen itäpuolella. Vaikka melutasot eivät häiriintyvissä kohteissa ylitä ohje-/raja-arvoja tulisi melun leviämistä pyrkiä vähentämään näiden kohteiden suuntaan.

Suojavallin rakentamiseen liittyvien kippausten lukumäärä vuorokaudessa jää selostuksessa ja meluselvityksessä osittain epäselväksi. Selostuksesta ja meluselvityksestä voi päätellä, että kippausten lukumäärä on useita satoja päivittäin klo 6–22 välisenä aikana. Tästä syystä kippauksista häiriintyviin kohteisiin aiheutuva melun enimmäistaso olisi tullut selvittää. Erityisen tärkeää enimmäistasojen selvitys on, koska suojavallin rakentamista aiotaan tehdä jo klo 6 alkaen, jatkuen aina klo 22 saakka. Kippausten suuri määrä voi lisätä niistä aiheutuvaa häiriötä ja vähentää elinympäristön viihtyisyyttä. Tästä syystä melun luonne ja tapahtumien lukumäärä tulee ottaa huomioon hankkeen lupamääräyksissä ja vaikutusten seurannassa.

Meluselvityksen ja arviointiselostuksen perusteella ei ole varmaa, onko suojavallin rakentaminen melun tai pölyn leviämisen estämiseksi

tarpeellista ja voitaisiinko melun leviämisen kannalta riittävä tai sama tulos saavuttaa myös muilla meluntorjuntaratkaisulla.

Hankeen toiminta-aika on pitkä, joten selostuksessa oleva meluselvitys esittää toiminnan aiheuttamaa melua vain joissakin yksittäisissä tilanteissa. Vaikka meluselvityksen tilanteen on pyritty valitsemaan toiminnan kannalta meluisimmista tai merkityksellisimmistä vaiheista vaatii toiminnan aiheuttaman melun haittavaikutusten arviointi riittävää seurantaa, joka tulee kohdistaa toiminnan aiheuttaman melun kannalta oikein ja riittävän laajana. Erityisesti hankeen alkuvaihe on melun mahdollisesti aiheuttaman haitan kannalta merkittävin vaihe, joten seurantaa tulee painottaa hankkeen etenemisen mukaisesti. Louhinnan edetessä nykyisen maanpinnan alapuolelle ja toisaalta suojavallin korkeuden noustessa ja sen rakentamisen etäännyessä häiriintyvistä kohteista melun aiheuttama häiriö vähenee.

Muut vaikutukset

Liikenne

Seepsulan Senkkerin alueen toiminnan liikennemäärä on tällä hetkellä noin 400 raskasta ajoneuvoa ja 50 henkilöautoa vuorokaudessa. Ulkoisten kuljetusten liikennemäärät kasvavat hankkeen toteutuessa vaihtoehdosta riippuen noin 630-850 ajoneuvolla vuorokaudessa. Ulkoisen liikenteen kasvaminen liittyy suojavallin rakentamisen maa-aineskuljetuksiin. Ulkoisesta liikenteestä on arvioitu 80 % tulevan Kehä III:n suunnasta Katriinantietä, Hanskalliontietä ja Senkkerin metsätietä pitkin ja pienemmissä määrin Tuusulanväylän tai Hämeentien suunnasta Maisalantietä tai Nahkelantietä pitkin.

Liikennevaikutusten merkittävyys on kaikissa vaihtoehdoissa arvioitu vähäiseksi kielteiseksi, ja arviota voidaan pitää oikeansuuntaisena. Ulkoinen liikenne suuntautuu pääasiassa reiteille, joiden herkkyys on arvioitu vähäiseksi.

Pintavedet ja kalasto

Kaikkien hankevaihtoehtojen vaikutukset pintavesiin on arvioitu vähäisiksi kielteisiksi. Yhteysviranomaisen arvion mukaan pintavesikohteiden herkkyys ja hankkeesta aiheutuvat vaikutukset on tunnistettu riittävällä tasolla, mutta arviointia on joiltain osin syytä tarkentaa jatkosuunnittelussa. Hiekkoitusseppelin käytöstä ja maa-aineskentän toiminnoista kuten betonimurskauksesta aiheutuvia haitta-aineita ja niiden riittävää poistamista hule- ja suotovesistä tulee selvittää lupahakemusvaiheessa sekä esittää riittävä vaikutusten seuranta. Kaikessa hankkeen hule- ja suotovesien hallinnan suunnittelussa tulee huomioida ilmaston-

muutoksesta aiheutuva sade- ja kuivuusjaksojen lisääntyminen ja äärevöityminen.

Arviointiselostuksessa on todettu, että laskeutusaltaan rakentaminen suojavallin hule- ja suotovesien käsittelyyn ei ole tarpeellista silloin, kun vallin tukirakenteessa käytetään vain louhetta. Vedet vastaanottavassa Koivistonojassa on veloitettarkkailussa mitattu etenkin kohonneita nitraattityypipitoisuuksia ja myös veden sameudessa on ollut vaihtelua. Nämä vaikutukset ovat todennäköisesti peräisin Senkkerin alueen maaperästä ja ylijäämämaasta. Yhteysviranomaisen toteaa, että etenkin laajassa maantäytössä (VE 2) valli on vaikutuksiltaan verrattavissa maankaatopaikkaan, joten valumavesien laadun seuranta ja tarvittaessa käsittely on perusteltua kaikissa hankevaihtoehdoissa. Maanläjitysalueiden hule- ja suotovesissä on yleisesti todettu olevan kiintoainesta sekä ravinteita, metalleja ja muita haitta-aineita, joten näiden aineiden kuormitukseen Koiviston- ja Krapuojissa on syytä kiinnittää huomiota myös meritaimenkannan vuoksi. Toiminnan kalastovaikutusten tarkkailua Krapuojassa ja Koivistonojassa tulee jatkaa. Pintavesien näytteenottopisteen lisäämistarvetta Koivistonojan alaosaan ja Krapuojaan tulee tarkastella hankkeen lupavaiheessa.

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

Hankkeen vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen on arvioitu vähäisiksi kielteisiksi. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeella voi olla esitettyä suurempia vaikutuksia maakuntakaavan sekä Vantaan ja Tuusulan yleiskaavojen viheryhteyksiin. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida kyseinen viheryhteystarve, Tallinna-tunnelin rakentamiseen liittyvä tavaraliikenteen yhteystarve lentoasemalta rahtiterminaaliin ja rahtiterminaalista Hanko–Hyvinkää-radalle, Tallinna-tunneliin liittyvät rahtiterminaalien toteuttamismahdollisuudet sekä Vantaan yleiskaavan mukainen liikenteen yhteystarve.

Tärinä

Toiminnasta aiheutuvan tärinän vaikutuksia on arvioitu perustuen aiempiin kokemuksiin ja kirjallisuuteen. Selostuksen mukaan tärinäarvioinnissa on huomioitu ihmisten mahdollisesti kokemat häiriövaikutukset ja rakennusten vaurioitumisvaara. Tehtyä arviointia voidaan Senkkerin alueen nykyisestä toiminnasta saadut kokemukset huomioiden pitää riittävänä.

Tärinän kannalta merkittävimmät toiminnot ovat louhintaräjäytykset ja liikenne. Selostuksessa ei kerrota, kuinka paljon räjäytyksiä Senkkerin alueella tehdään nykyisin ja paljonko tämä hanke mahdollisesti lisää räjäytysten kokonaismäärää. Hankkeesta aiheutuvaksi räjäytysmääräksi on kuitenkin arvioitu 0-3 kappaletta viikossa. Asukkaiden viihtyvyyden kannalta määrää voidaan pitää kohtuullisena, etenkin jos asukkailla on

mahdollisuus saada tieto suoritettavista räjäytyksistä ajoissa tai räjäytykset tehdään aina lähes samaan aikaan.

Toiminnasta aiheutuvien värinävaikutusten arvioiminen etukäteen on haastavaa. Tästä syystä on tärkeää, että toiminnasta aiheutuvaa värinää ja sen vaikutuksia altistuvissa kohteissa seurataan riittävästi toiminnan eri vaiheissa. Riittävä seuranta tarkoittaa alkukatselmuksien lisäksi värinämittauksia valituissa häiriintyvissä kohteissa.

Ilmanlaatu

Toiminnasta aiheutuvia päästöjä ilmaan (pöly, hiukkaset) arvioitiin asiantuntija-arviona karttatarkastelun, liikennemäärien, kirjallisuuslähteiden ja vastaavista hankkeista saatujen tietojen sekä alueella tehtyjen ilmanlaatumittausten perusteella. Toiminta-alue ja toiminnan luonne huomioiden tarkastelua voidaan pitää riittävänä.

Pölyämisestä aiheutuva haitta ja muutoksen suuruus verrattuna nykytilanteeseen on arvoitu selostuksessa vähäiseksi. Ottaen huomioon alueen nykyiset toiminnot, etäisyys häiriintyviin kohteisiin sekä mahdollisuudet haittojen lieventämiseksi voidaan arviota pitää oikeana.

Pölyämiseen vaikuttavat merkittävällä tavalla hankkeen toimintatavat, käytetyt laitteet ja niiden kunto sekä haittavaikutusten lieventäminen. Näiden osalta vastuu jää pitkälti toiminnanharjoittajalle. Toiminnan ympäristöluvassa tulee kuitenkin määrätä riittävän tarkasti pölyhaitan vähentämisestä. Seuranta on syytä keskittää hankkeen alkuvaiheeseen ja toteuttaa seuranta tarvittaessa myös myöhemmin.

Ilmasto

Arviointiselostuksen ilmastovaikutusten käsittelystä jää epäselväksi, miten arviointi on tehty ja millaisiin perusteluihin rajauksiin ja oletuksiin se perustuu. Käytetyt lähtötiedot, päästökertoimet, rajaukset ja menetelmät olisi tullut listata selkeästi Lähtötiedot ja arviointimenetelmät -luvun alle. Arvioinnin puutteiden vuoksi päästölaskennan oikeellisuutta on vaikea arvioida. Myöskään ilmastovaikutuksiin liittyviä epävarmuustekijöitä ei ole kuvattu arvioinnissa selkeästi. Ilmastovaikutuksien ajallista sijoittumista tai kokonaisuuttakaan ei ole tarkasteltu tai havainnollistettu, vaan ilmastovaikutukset on jaettu vuosittaisiksi kokonaispäästöiksi. Arvioinnissa ei ole huomioitu muita työmaatoimintoja kuin räjäytykset ja liikenne, eikä tätä rajausta ole perusteltu. Yhteysviranomaisen pitää mahdollisena, että hankkeen haitalliset ilmastovaikutukset ovat selostuksessa esitettyä suuremmat.

Ilmastovaikutusten arvioinnissa on oletettu, että maamassojen ja louheen kuljetusmatkat olisivat 7 kilometriä. Arviointiselostuksesta ei käy ilmi, onko kuljetusmatkoihin sisällytetty myös hankealueen ulkopuoliset kuljetukset,

vai ainoastaan sisäiset kuljetukset. Yhteysviranomaisen toistaa ohjelmalausunnossa toteamansa, että arvioinnissa käytettävät matkaloetukset tulee perustella. Nyt käytettyä matka-arviota ei voida pitää riittävänä ulkoisille kuljetuksille, sillä kuljetuskohde ei ole tiedossa eikä matkojen pituutta ole perusteltu. Kuljetusmatkalla on suora vaikutus aiheutuvaan päästömäärään. Ilmastovaikutuksia arvioitaessa on ilmeisesti oletettu, että samat ajoneuvot kuljettavat yhteen suuntaan ylijäämämaita ja toiseen jalostettuja kiviaineita ja muita tuotteita. On mahdollista, että todellisuudessa näin suureen kuljetustehokkuuteen ei päästä, vaan päästöjä aiheutuu myös tyhjiä rekka-autojen ajosta.

Pintamaiden kuljetuksen päästöt on laskettu virheellisesti, noin tuhatkertaisesti liian pieneksi. Massojen pienen määrän vuoksi virheellä ei kuitenkaan ole merkittävää vaikutusta päästölaskennan kokonaistuloksiin.

Maamassojen kuljetuksen ilmastovaikutukset on arvioitu viitaten yksittäiseen koeajojen mittausten perusteella määritettyyn päästökertoimeen, 0,41 g/tm, joka tarkoittanee grammaa hiilidioksidia tonnimetriä kohden. Osassa laskelmista viitataan käytöstä poistetun LIPASTO-tietokannan päästökertoimeen 0,4 g CO₂/tm. Käytetty päästökerroin poikkeaa esimerkiksi Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämän päästötietokannan kertoimesta, joka on maansiirtoautolle (50 % kuorma) maantieajossa 0,085 kg CO₂e /ton km ja kaupunkiajossa 0,14 CO₂e/ton km (<https://co2data.fi/rakentaminen/>).

Louheen kuljetuksen osalta on epäselvää, miten ilmastovaikutukset on arvioitu. Esimerkiksi laskelmissa käytettyä päästökerrointa ei ole kerrottu. Tieto on olennainen, koska louheen määrä on kaikissa vaihtoehdoissa suuri, 5 000 000 tonnia vuodessa. Louheen kuljetuksen päästöjen arvioinnissa on lisäksi käytetty 7 kilometrin kuljetusmatkaloetusta, joka saattaa sisältää vain alueen sisäiset kuljetukset. Edellä mainittua Syken päästötietokannan päästökerrointa käyttäen louheen kuljetuksen päästöt ovat kaksi kertaa selostuksessa esitettyä suuremmat pelkästään oletetuille sisäisille kuljetuksille. Myös ulkoiset kuljetukset olisi tullut sisällyttää arviointiin.

Arviointiselostuksessa ei ole kuvattu, miten vaikutukset hiilinieluihin ja hiilivarastoihin on arvioitu tai mihin tietoihin ne perustuvat. Hankkeen vaikutukset hiilinieluihin on todettu vain yksittäisenä lukuna, jonka vaihteluväli on suuri. Oletettavasti luku kuvaa menetettyä vuosittaista hiilinielua maan ollessa muussa kuin metsätalouskäytössä, mutta tämä ei käy selostuksesta ilmi. Yhteysviranomaisen katsoo, että tuleva hiilinielun menetys on todennäköisesti kokonaisuudessaan moninkertainen suhteessa esitettyyn arvioon. Hankkeen arvioitu vaikutus hiilivarastoon vaikuttaa kuitenkin olevan oikeansuuntainen.

Yhteysviranomainen pitää hyvänä, että hankkeen kuljetuksissa suunnitellaan käytettävän HVO-dieseliä. Arvioinnissa olisi ollut havainnollista tarkastella ilmastovaikutuksia myös siinä tilanteessa, että tämä suunnitelma ei toteudu. Polttoaineen rajaaminen vain uusiutuvaan dieseliin sisältää epävarmuuksia.

Yhteysviranomainen katsoo, että aurinkovoimalle laskettu kasvihuonekaasupäästöjä vähentävä vaikutus on laskettu virheellisellä kertoimella, joka yliarvioi hankkeen positiiviset ilmastovaikutukset. Aurinkovoima ei korvaa fossiilisia polttoaineita, kuten arvioinnissa on oletettu. Kyseisessä hankkeessa tämä on erityisen selvää, sillä aurinkovoimala-alue perustetaan vasta hankkeen toiminnan loputtua, jolloin fossiilisia polttoaineita ei ole hyödynnetty sähköntuotannossa enää vuosikausiin.

Elinolot ja viihtyvyys

Hankkeen vaikutukset elinoloihin ja viihtyvyyteen on arvioitu merkittävydeltään kohtalaiseksi kielteiseksi. Kuulemispalautteessa on tullut ilmi, että jo nykyiseen toimintaan suhtaudutaan kielteisesti siitä aiheutuneiden vaikutusten vuoksi. Suojavallin näkyvyyden lisäksi myös sen varjostava vaikutus tulee huomioida. Valvovan viranomaisen lausunnon mukaisesti hanketoimijan nykyisen toiminnan vaikutukset ovat hallinnassa, ja lähiasukkaiden yhteydenotot liittyvät suojavallien rakentamiseen. Myös tämän vuoksi yhteysviranomainen pitää tärkeänä tarkastella kriittisesti tarvittavan suojavallin kokoa.

Melun ja ilmanlaadun osalta kielteisiä vaikutuksia elinoloihin ja viihtyvyyteen voi aiheutua, vaikka terveysperusteiset raja- tai ohjearvot eivät ylittyisi. Räjähdytysten osalta on hyvä huomioida, että räjäytysten ilmapaineaallolla voi olla kielteisiä vaikutuksia asumisviihtyvyyteen, vaikka kielteisiä rakenteellisia vaikutuksia ei aiheutuisi. Kuten arviointiselostuksessa on tunnistettu, vuorovaikutuksen parantaminen ja toiminnan läpinäkyvyys ovat tärkeitä haitallisten vaikutusten kokemisen lieventämisen kannalta.

Tarvittavat suunnitelmat, luvat ja päätökset

Hankkeen louhinta ja maa-ainesten ottamistoiminta edellyttävät maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisen yhteiskäsittelyluvan (kiviainesten louhinnan ja murskauksen ympäristölupa, sisältäen maa-ainesluvan maa- ja kiviainesten ottoon). Lupaviranomainen on yhteiskäsittelyluvissa pääsääntöisesti kunta, mutta koska hanke käsittää myös maa-aineksen loppusijoittamista (suojavallin rakentaminen), lupaviranomaisena toimii Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

Vesilain osalta arviointiselostuksessa on tunnistettu oikein, että hanke ei tarvitse vesilain mukaista lupaa vesiluontotyyppien suojelun vuoksi. Sen sijaan arviointiselostuksessa ei ole esitetty arviota vesilain mukaisen luvan tarpeesta vesitaloushankkeiden yleisen luvanvaraisuuden perusteella. Arviointiselostuksessa esitettyjen tietojen perusteella yhteysviranomaisen katsoo, että louhittaessa tasolle +5 hankkeen vaikutukset pohjaveden virtauskuvaan sekä mahdollisesti Päijännetunneliin ovat todennäköisesti niin merkittäviä, että hankkeen toteuttaminen edellyttää vesilain mukaista lupaa. Hanke saattaa edellyttää vesilain mukaista lupaa myös ylemmille tasoille louhittaessa. Myös suojavallin rakentamiseen liittyvän maantäytön ulottuessa nykyisen maanpinnan alapuolelle, hankkeella voi olla vaikutuksia pohjaveden laatuun.

HANKKEEN JATKOKÄSITTELYSSÄ HUOMIOITAVAA

Hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Hankkeesta vastaava voi tarvittaessa pyytää ennen lupa-asian vireille tuloa yhteysviranomaisesta esittämään näkemyksensä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Ajantasaistamisen tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan esimerkiksi, jos hanke on muuttunut tai arvioinnista on kulunut pitkä aika.

Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän. Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on asianmukaisesti otettava huomioon arviointiselostusta koskevien kuulemisten tulokset. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon. Lupalaissa on lisäksi tarkemmat säännökset arvioinnin huomioon ottamisesta.

Yhteysviranomaisen arvion mukaan hankevaihtoehdot VE2 ja VE4 eivät rakennettavan suojavallin korkeuden osalta (+120 mmpy) ole toteuttamiskelpoisia. Myös matalammilla vaihtoehdoilla on merkittäviä pysyviä kielteisiä vaikutuksia maisemaan, minkä vuoksi maisemoinnin suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida, että tietojen alueelle tuoduista maamassoista tulee olla selkeästi saatavilla. Maa-aineksen pilaantumattomuuden varmistaminen tulee suunnitella etukäteen ja huomioida lupakäsittelyssä.

Hankesuunnittelussa tulee arvioida suojavallin sijoittamista ja laajuutta ekologisen yhteyden säilyttämisen näkökulmasta. Yhteisvaikutukset

muiden viheryhteysalueella olevien toimintojen kanssa tulee huomioida hankkeen lupakäsittelyssä. Luontovaikutusten osalta lisäksi tulee huomioida rakennettaville suojavallille johtavan tieyhteyden vaikutukset Gungkärrin pähkinäpensaslehtoon sekä vieraslajien leviämisen tarkkailu ja ehkäisy.

Suojavallin rakentamisen aikaiset vesienhallintaratkaisut tulee esittää tarkemmalla tasolla. Myös maa-aineksesta, jonka haitta-ainepitoisuudet alittava valtioneuvoston asetuksen 214/2007, voi aiheutua haitallista kiintoaineen tai liuenneiden aineiden kuormitusta. Suojavallin rakentamisen aikainen vesien laadun tarkkailu on todennäköisesti tarpeellista. Toiminnan päättymisen jälkeisiä vaikutuksia pohjaveden pinnan aleneman laajuuteen tulee arvioida, etenkin louhinnan ulottuessa tasolle +5.

Meluselvitys perustuu vaimennettuihin toimintoihin, joten toiminnan aikana tulee varmistaa, että laitteiden tai koneiden melupäästötasot eivät merkittäväällä tavalla poikkea ylöspäin esitetyistä tasoista. Hankkeen toteutuksessa toiminnan valvonnassa tulisi kiinnittää huomiota myös esimurskauksen ja poravaunujen melupäästöarvojen pysyvyyteen ja käyttöön. Suojavallin rakentamiseen liittyvistä kippauksista aiheutuva melun enimmäistaso tulee selvittää. Kippauksista aiheutuvan melun luonne ja kippauksien lukumäärä tulee ottaa huomioon hankkeen lupamääräyksissä ja vaikutusten seurannassa.

Liikenteen osalta hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida liikenneturvallisuuden toteutuminen myös tilanteissa, joissa reittien varrella olevissa herkissä kohteissa tapahtuu muutoksia YVA-menettelyn jälkeen.

PERUSTELLUN PÄÄTELMÄN TOIMITTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Yhteysviranomainen toimittaa perustellun päätelmänsä sekä kopiot arviointiselostuksesta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle.

Perusteltu päätelmä toimitetaan tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, vaikutusalueen kunnille, maakuntien liitoille ja muille asianosaisille viranomaisille.

Perusteltu päätelmä sekä saadut lausunnot ja mielipiteet ovat nähtävillä ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa:

www.ymparisto.fi/SeepsulaSenkkerinluoteisosaYVA sekä viranomaisen verkkosivuilla 30 päivän ajan osoitteessa <http://www.ely-keskus.fi/kuulutukset/uusimaa>.

SUORITEMAKSU, SEN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA OIKAISUMAHDOLLISUUS

Suoritemaksu on 11 000 euroa.

Yhteysviranomaisen perustellusta päätelmästä perittävä maksu on määritelty tavanomaisen hankkeen mukaisesti. Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että perustellusta päätelmästä perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän perustellun päätelmän antamispäivästä.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 19 ja 23 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus (1357/2022) elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-keskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallinto-keskuksen maksullista suoritteista vuonna 2023 2 §.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Niklas Virkkala ja ratkaissut ylitarkastaja Erika Heikkinen.

Jakelu	Hankkeesta vastaava
Tiedoksi	Lausunnon antajat Mielipiteen esittäjät

Tämä asiakirja UUELY/7017/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/7017/2022 har godkänts elektroniskt

Heikkinen Erika 15.11.2023 14:48

Virkkala Niklas 15.11.2023 14:45